

Rusland og Ukraina

- mot alle odds i finanskrisens tegn

Christen A. Mordal

Макроøkonomien

Россия

- BNP 2009: - 8,5 %
- Inflasjon 2009: 8,8 %
- Eksport 2009: - 36 %
- Import 2009: - 44 %
- Arbeidsledighet: 8-9 %
- Forbruk av mat per capita: USD 1 233 (2008: USD 1 569)
- RBL: - 32 %

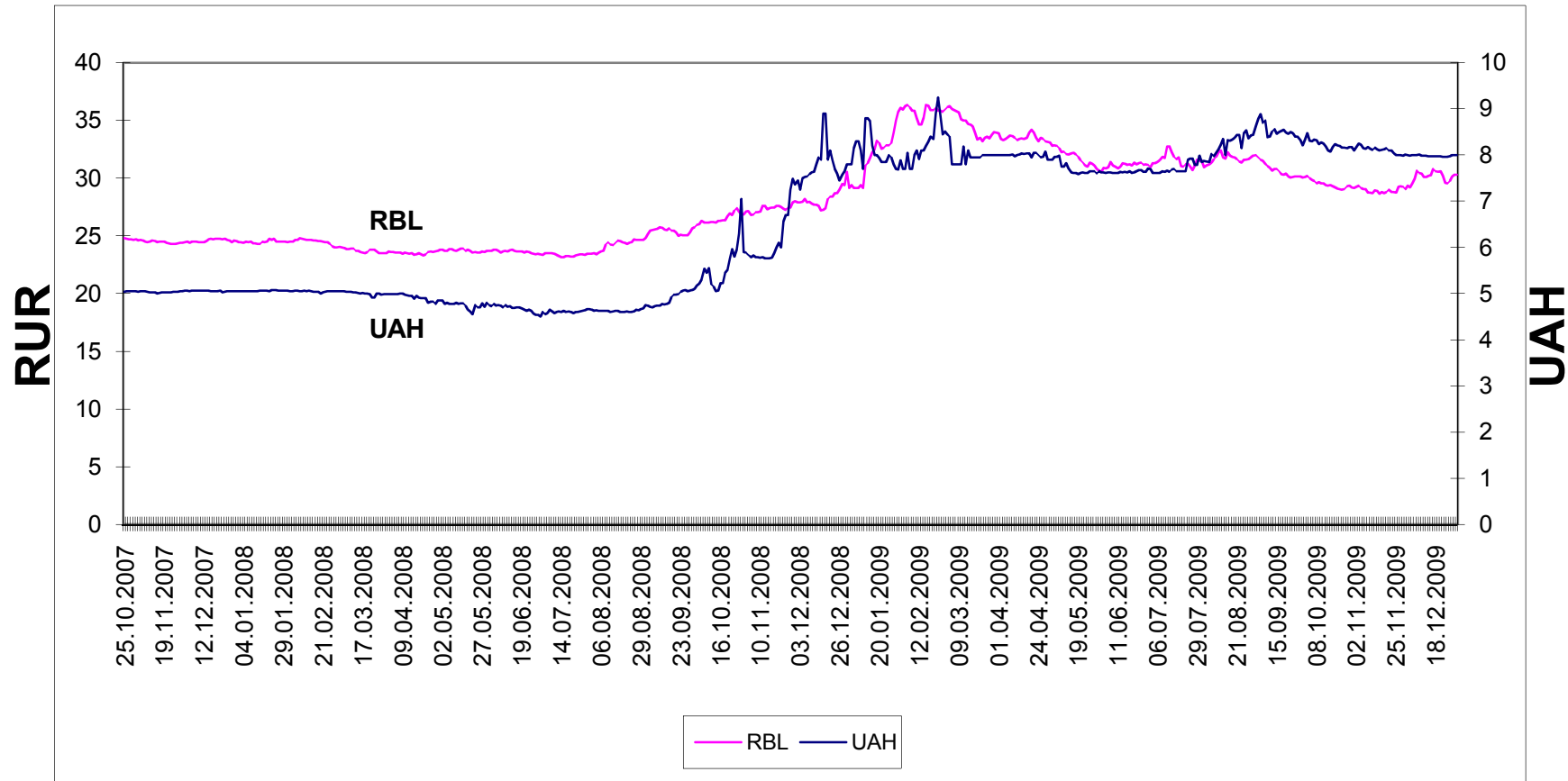
Україна

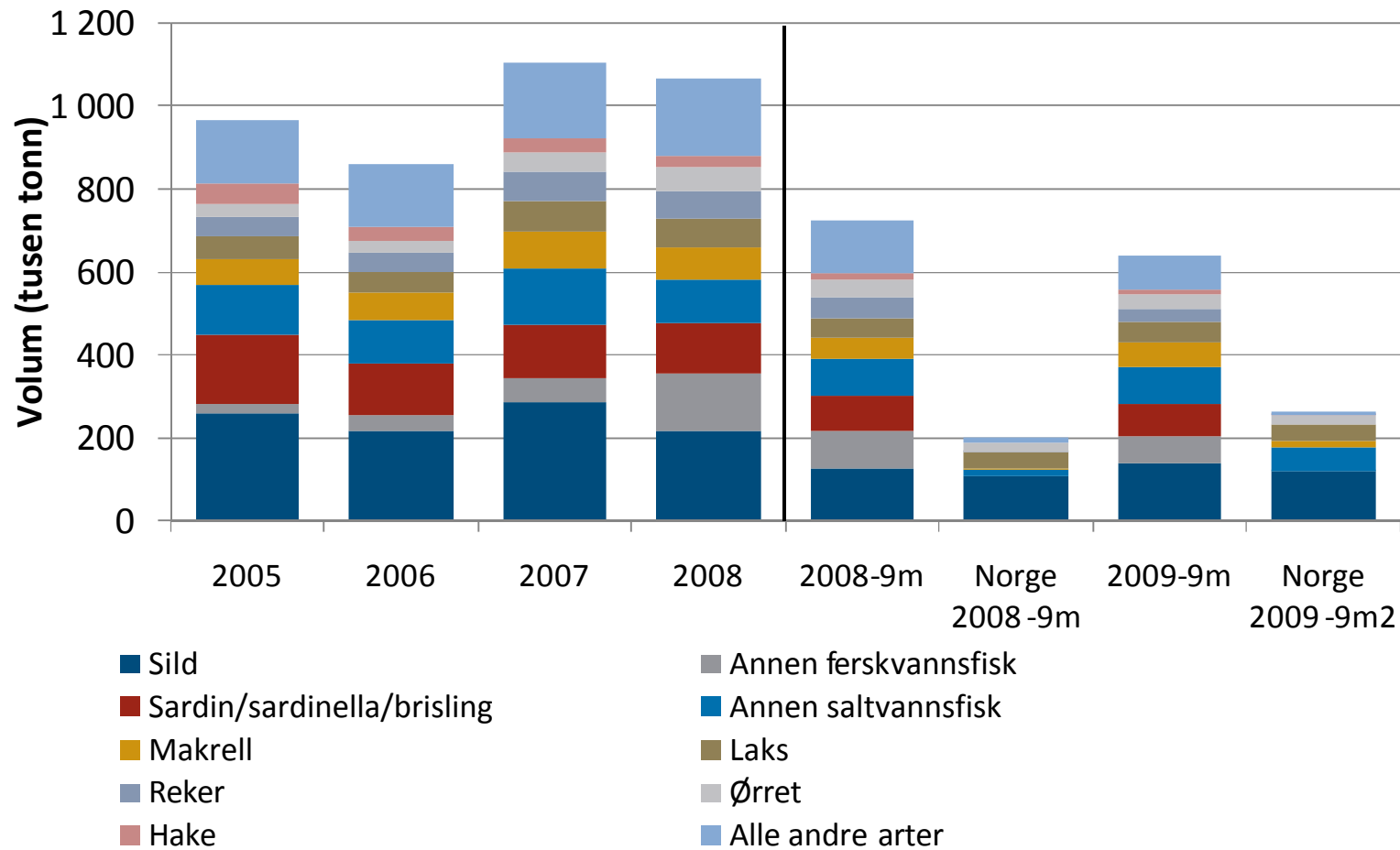
- BNP 2009: - 14 %
- Inflasjon 2009: 12,3 %
- Eksport 2009: - 47 %
- Import 2009: - 52 %
- Arbeidsledighet: 10 -12 %
- Forbruk av mat per capita: USD 673 (2008: USD 1 061)
- Hryvna: - 49 %

RBL/UAH vs. USD

25.10.07-31.12.09

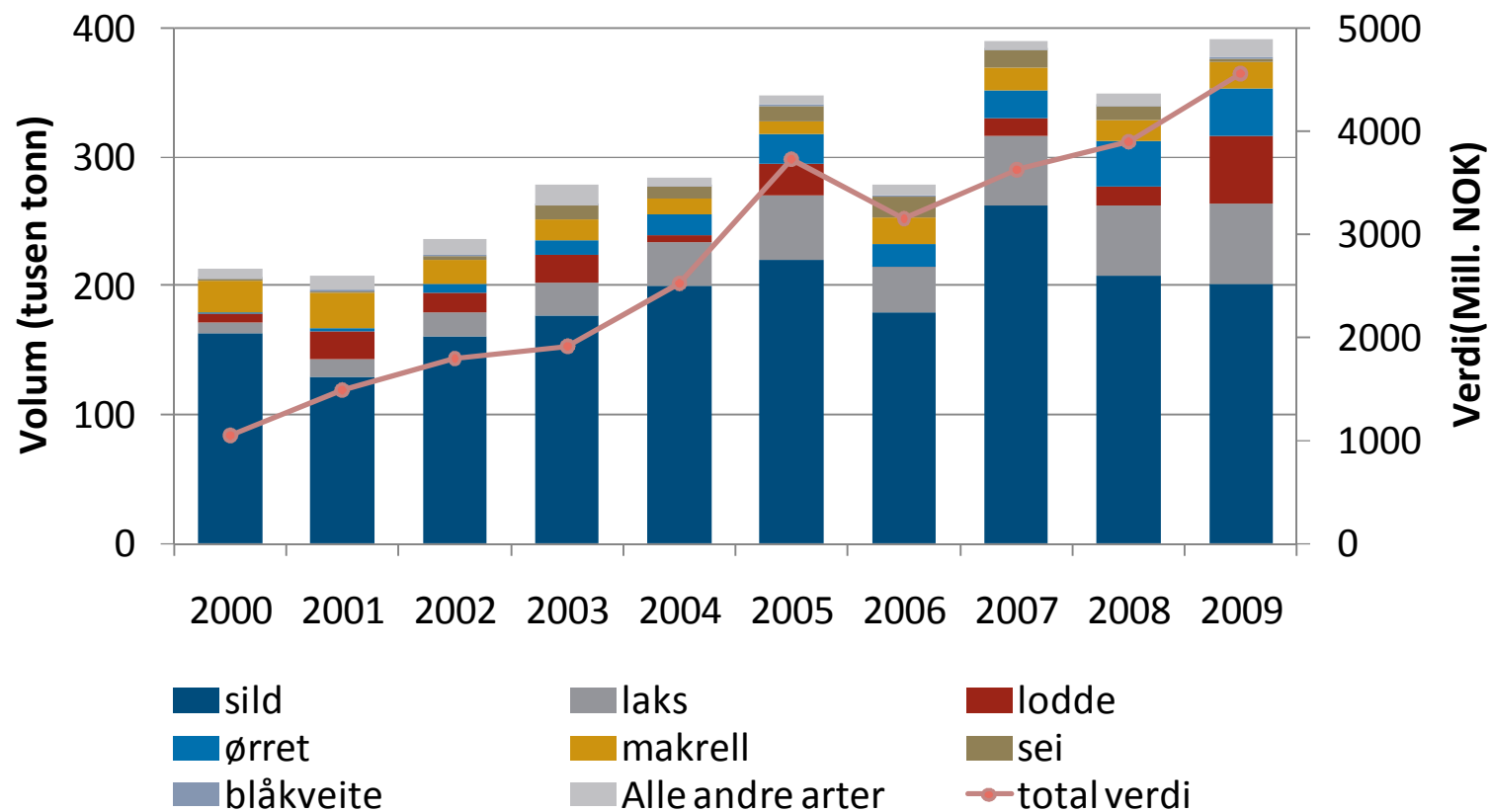

Russisk import av sjømat, per art

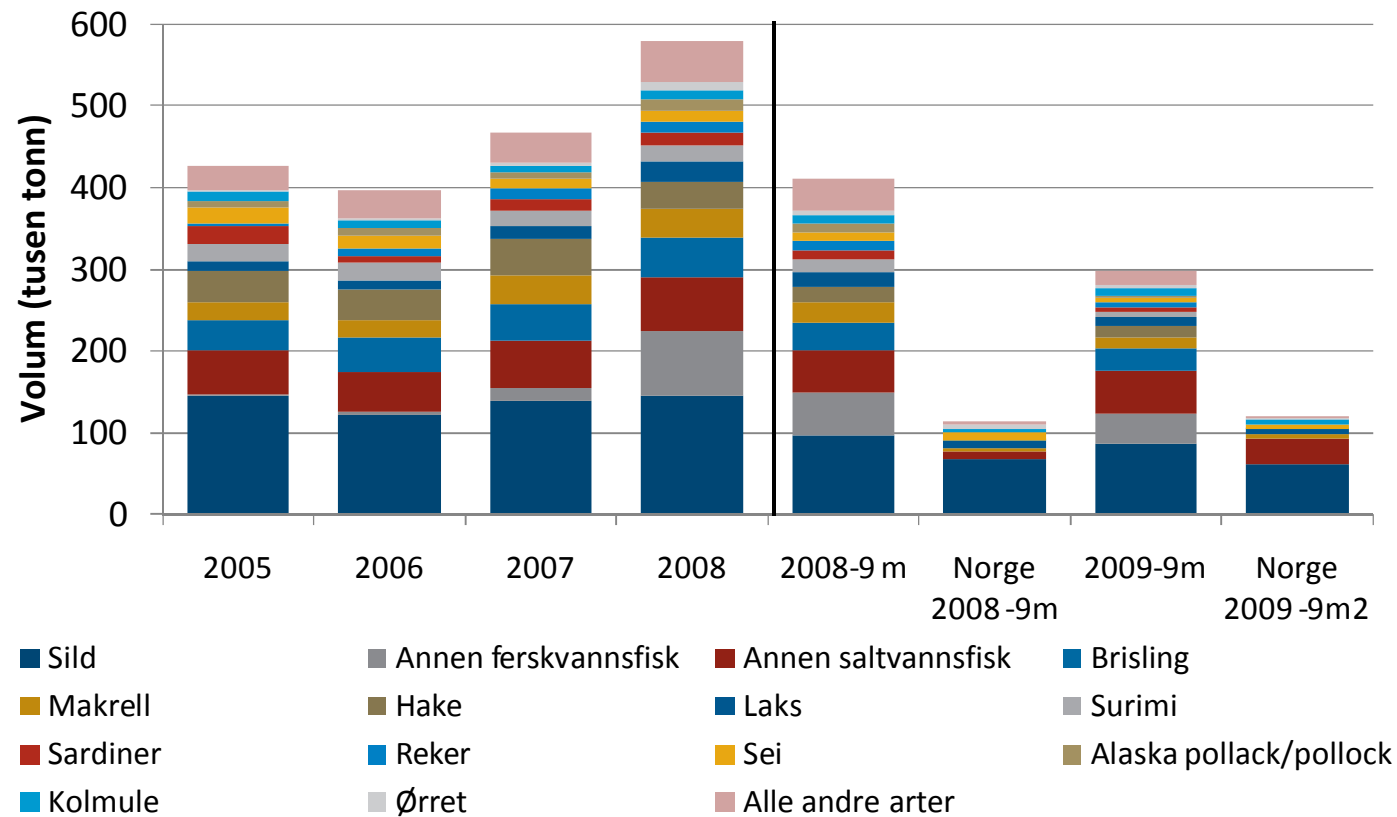
Kilde: Russisk handelsstatistikk
© Eksportutvalget for fisk

Norsk eksport av sjømat til Russland, per art

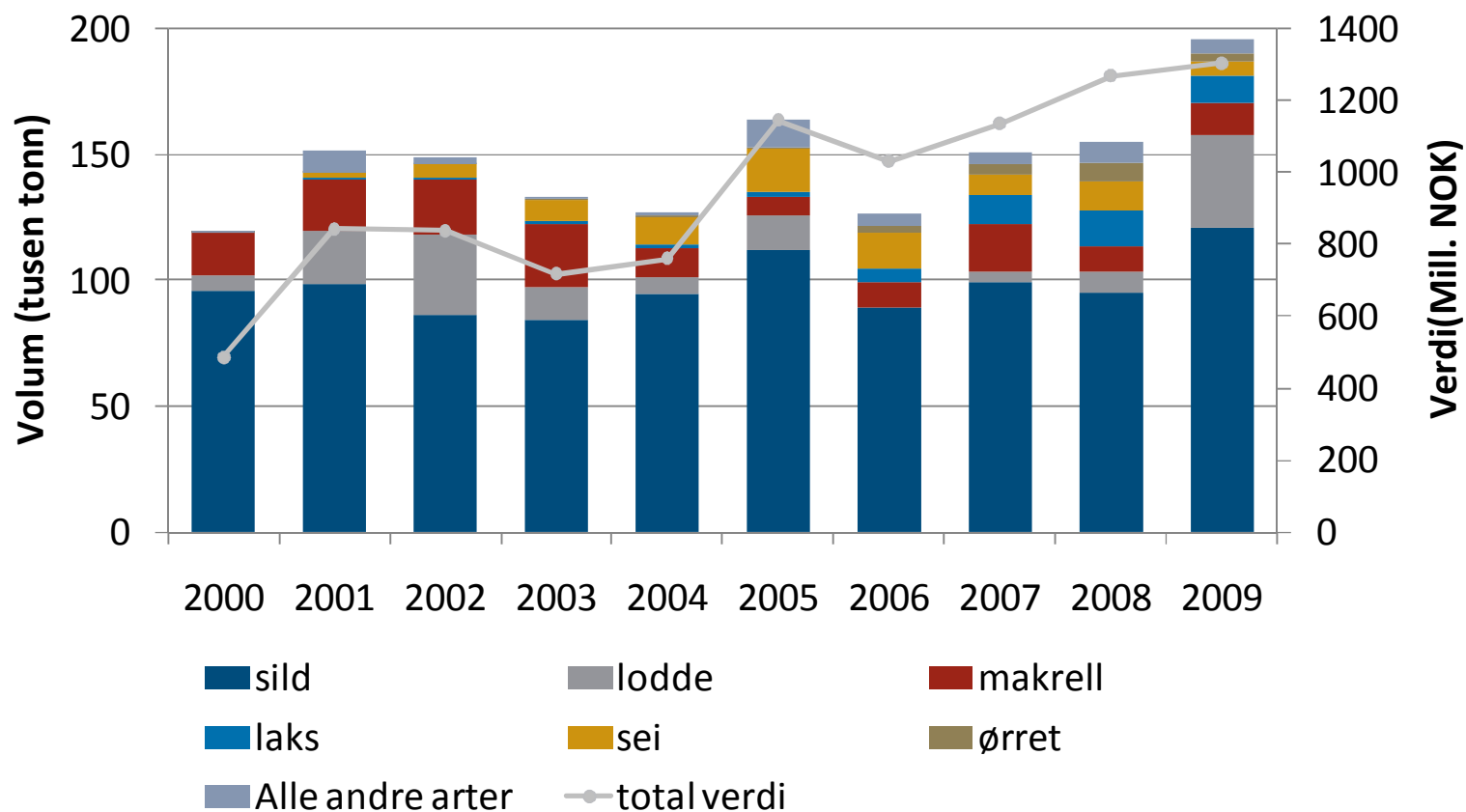
Kilde SSB
© Eksportutvalget for fisk

Ukrainsk import av sjømat, per art

Kilde: Ukrainsk handelsstatistikk
© Eksportutvalget for fisk

Norsk eksport av sjømat til Ukraina, per art

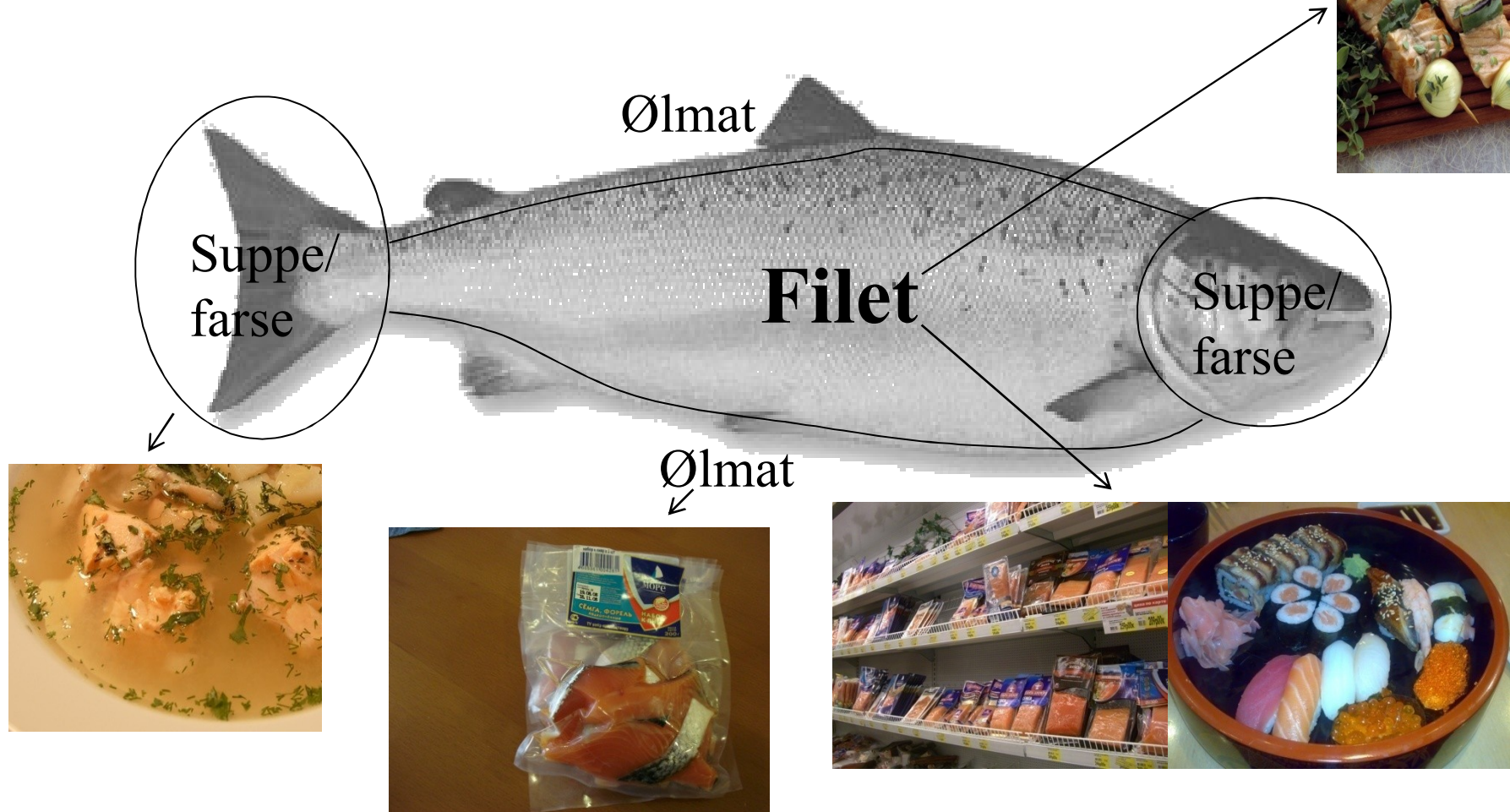

Kilde SSB
© Eksportutvalget for fisk

Hvorfor Norge?

- Lange og gode relasjoner mellom eksportører og importører
- Har *universalprodukter* som Russland og Ukraina etterspør

Laks – et universalprodukt

Hvorfor Norge?

- Lange og gode relasjoner mellom eksportører og importører
- Har *universalprodukter* som Russland og Ukraina etterspør
- Har kredittforsikringsordninger som er tilpasset krisesituasjonen

Tilpasningsøkonomien

- Konsumentten
 - Fra forbruksvarer til basisbehov
 - Rimeligere varer
 - Økt hjemmekonsum
 - Tilbake til markedet
 - Mindre bearbejdede produkter
- Handelen
 - Fra importerte til egenproduserte varer
 - Fra dyre til billigere varer
 - Færre varer
 - Innsparinger og nedskjæringer (reklame, ansatte, lønn)
 - Økt kredittid, osv.
 - De store blir større, de små forsvinner

**O'key
Krasnojarsk**

**O'key
Krasnojarsk**

Sushi – løfter laksen

Og hvitfisken kommer...

Auchan

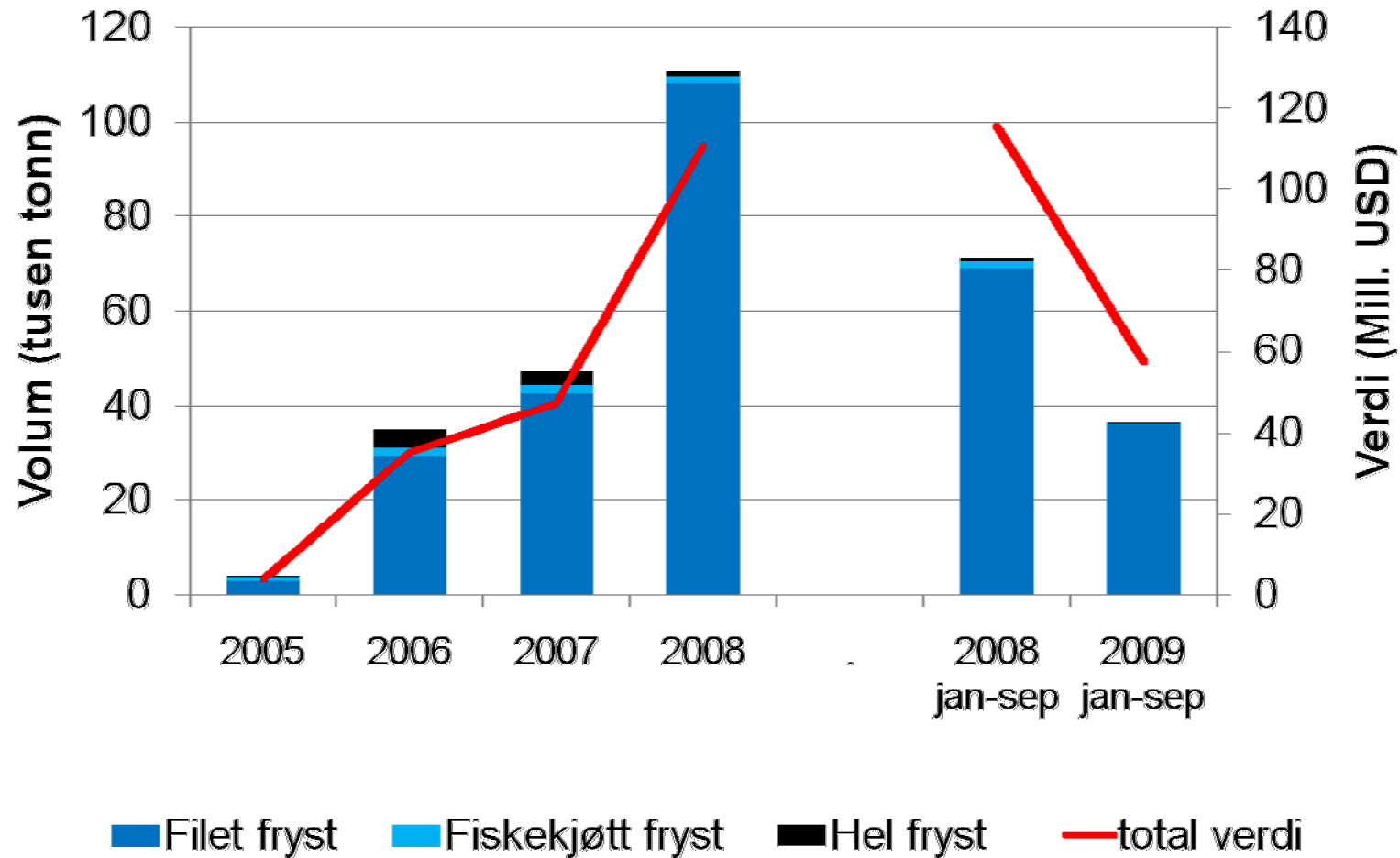

Metro - Moskva

Russlands import av pangasius

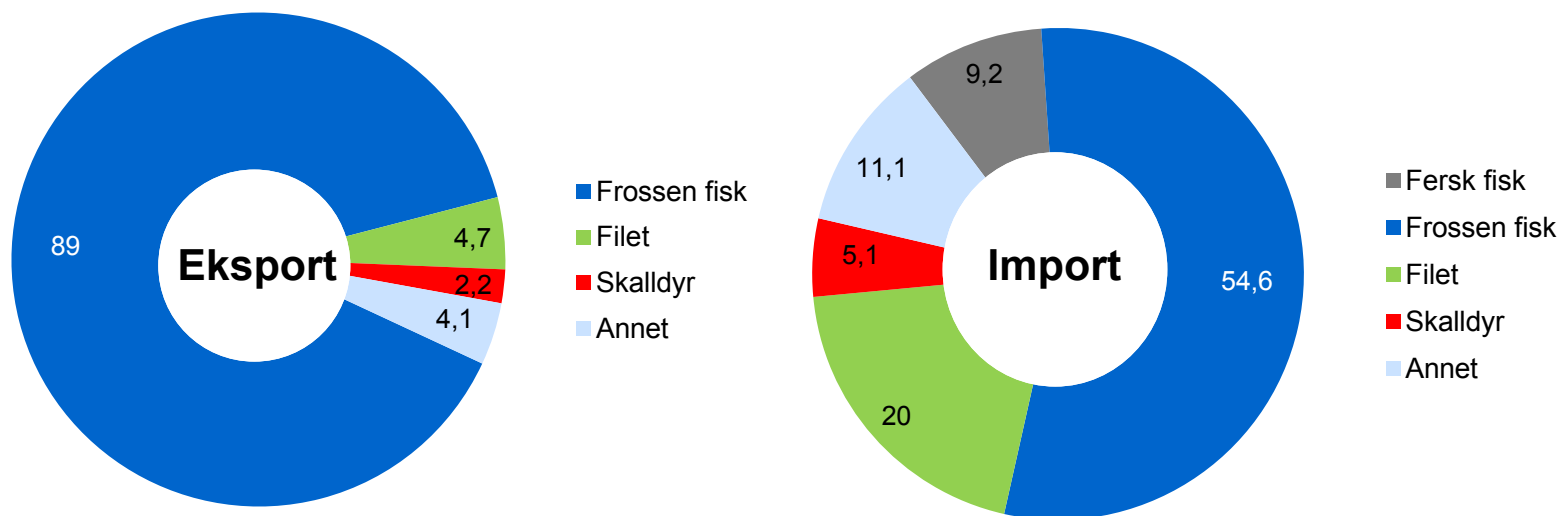
Russisk stabilitet – tross finanskrise

- Putins politiske linje videreføres
- Egne strategier for fiskeri- og landbrukssektoren
 - Selvforsyningsmål: 85 % fra landbruk og fisk
- Ulike krisetiltak
 - Stimuleringspakker
 - Subsidiar
- Økt myndighetskontroll med næringslivet
- Økende nasjonalisme
 - Proteksjonisme

Rusland – en råvareleverandør

- 2009, i %

Kilde: Russlands føderale fiskeribyrå

Det ukrainske kaos

- På kreditorenes nåde
- Politisk og økonomisk isolasjon
 - Isfront mot Russland
 - Frihandelsavtalen med EU på etterskudd
- Hvor nå?
 - WTO – Ukraina strøk på eksamenen
 - Proteksjonisme eller fiskalpolitikk?
- Presidentvalget

Ny president – ny kurs?

Russland – markedsutsikter

- **De grunnleggende forutsetningene er gode**
- **Politisk og økonomisk risiko**
- **Store logistikk- og distribusjonsutfordringer**
- **Økt konkurranse fra egenprodusert sjømat, særlig hvitfisk**
- **Markedsadgangen – avgjørende faktor**

Ukraina - markedsutsikter

- **De grunnleggende forutsetningene er gode**
- **Stor politisk og økonomisk risiko**
- **Administrative barrierer og tekniske handelshindringer - ikke proteksjonisme på fisk og sjømat**
- **Store logistikk- og distribusjonsutfordringer**
- **Eksportorientering?**